

Registratienummer:

1378653

**Notulen van de openbare vergadering van Provinciale Staten van Flevoland
gehouden op woensdag 5 september 2012 om 19.30 uur in het Provinciehuis te
Lelystad.**

Aanwezig zijn de leden:

De dames R. Azarkan (PvdA), M.C. Bax (PvdD), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren E.G. Boshuizen (50 PLUS), R.P.G. Bosma (VVD), F. Boundati (PvdA), W. Boutkan (PVV), F. Brouwer (CU), J.J.T.M. van den Donk (PvdA), J.E. Geersing (CU), de dames I. van Hooff (VVD), M. Jonker-Waterlander (VVD), I.B. Joosse (PVV), de heren C.A. Jansen (PVV), C.J. Kok (PVV), J. Kramer (VVD), E.F. Kunst (D66), G. Laagland (PVV), de dames M. Luyer (CDA), J.L.E. Meursing-Stam de Jonge (VVD), A. van der Meij (D66), de heren S. Miske (GroenLinks), R.T. Oost, (CDA), P.T.J. Pels (PvdA), E.F. Plate (VVD), J. de Reus (VVD), M.A. Rijsberman (D66), mevrouw C.J. Schotman (CDA), de heren R.J. Siepel (CU), J.N. Simonse (SGP), E. Sloot (PvdA), A. Stuivenberg (SP), mevrouw S. Verbeek (SP), de heer H.W.E. van Vliet (VVD), mevrouw Y. Weijand (VVD), de heer J. van Wieren (CDA)

Tevens aanwezig:

De heer J.N.J. Appelman (CDA), mevrouw A.E. Blik-de Jong (VVD), de heren J. Lodders (VVD), M.J.D. Witteman (PvdA), leden van het college van Gedeputeerde Staten.

Afwezig:

de heren S.J. Kok (GroenLinks), J.J. van Klaveren (PVV) en H. van Ravenzwaaij (SP)

Voorzitter:

de heer L. Verbeek (CdK)

Griffier:

mevrouw I.M. Rozema

1. Opening.

De voorzitter: Dames en heren. Hartelijk welkom op deze vergadering van Provinciale Staten van 5 september 2012. Wij hebben allemaal de zomervakantie erop zitten en zitten ongetwijfeld met frisse moed weer aan tafel. We hebben een mooie jaaragenda voor de boeg, er is het een en ander te doen. Tegelijkertijd zit u allen midden in een campagne van landelijke verkiezingen, waaraan u allen ongetwijfeld uw aandeel levert. Ook daarmee wens ik u veel sterkte maar vooral ook plezier toe, want campagne voeren kan heel erg leuk zijn.

Bericht van verhindering is ontvangen van de heer Kok van GroenLinks, de heer Van Klaveren van de PVV en de heer Van Ravenzwaaij van de SP. De heer Laagland van de PVV is weer in ons midden. Fijn dat u weer terug bent.

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: U hebt op uw tafels een aangepaste agenda aangetroffen. Er is een lijst van hamerstukken toegevoegd, waarbij gevraagd is om een stemverklaring af te leggen met name door de PVV heb ik begrepen. Dat gebeurt. De heer Bosma wil nog graag het woord voor de vaststelling van de agenda.

De heer Bosma: Voorzitter, in de Opinieronde bij het onderwerp Bestuursopdracht Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland hebben twee partijen aangegeven, dat het een

bespreekstuk zou moeten zijn. Zij hebben echter direct na de vergadering aangegeven daarvoor geen belangstelling meer te hebben en dat er wat hen betreft geen verzet is om het een hamerstuk te laten zijn. Als ik nu de conclusie trek, zou in feite iedereen een hamerstuk willen voor dit document. Ik zou het dus als suggestie willen meegeven om het toe te voegen aan de hamerstukken.

De voorzitter: We voegen onder 7 f. het voorstel Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland toe. De heer Stuivenberg.

De heer Stuivenberg: Voorzitter, met het punt van de heer Bosma gaan we uiteraard akkoord, maar punt 7 e. zouden we graag van de hamerstukken afgevoerd zien en als bespreekstuk opgevoerd zien. Ik denk dat dit ook in de rede ligt, want in ieder geval één partij was er niet mee akkoord.

De voorzitter: Het betreft Investeringskrediet "Scheiding verkeersstromen Flevoland Zuid". U vraagt om hiervan geen hamerstuk maar een discussiestuk te maken. Dan gaat het naar de volgende Statenvergadering. Mevrouw Schotman.

Mevrouw Schotman: Ik wil graag reageren op het ordevoorstel van de SP. Ik heb vanmiddag begrepen dat vandaag van de Staten zeer dringend een besluit gewenst is in verband met de houdbaarheid van de subsidiegelden. Daarom zou ik voorstander ervan zijn om vanavond wel besluitvorming te laten plaatsvinden.

De heer Pels: Voorzitter, in aanvulling daarop. Ik begreep dat de partij die er bezwaar tegen had, ook zei: we zijn daar toch op tegen dus wat ons betreft kan het ook worden afgedaan met een stemverklaring.

De voorzitter: Gaat de SP ermee akkoord dat ze een stemverklaring kan afleggen?

De heer Stuivenberg: Ik vind het niet de meest chique wijze. We hebben de afspraak dat wanneer één partij erop tegen is, het dan niet op de hamerstukkenlijst komt. Maar goed, de meerderheid beslist ook in dezen. Wij zullen een stemverklaring afleggen.

De voorzitter: Prima. Dan zal ik, dat was ik al van plan omdat de PVV daarom gevraagd had, bij de hamerstukken met handhaving van punt 7 e. u de gelegenheid geven om een stemverklaring af te leggen.

Verder meld ik u dat er wat betreft punt 4, het Vragenhalvuurtje, meldingen geweest zijn. Er worden vragen gesteld door de heer Miske over bodemsanering in Dronten en de bodemverontreiniging bij FlevOnice, de heer Boshuizen wil vragen stellen over de OV-concessie IJsselmond en de heer Rijsberman over het protocol geheime stukken.

Voor het overige hebben we de agenda vastgesteld neem ik aan. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

3. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

4. Vragenhalvuurtje

De heer Miske: Mijnheer de voorzitter. Ik wil graag een vraag stellen over toevallig twee bodemsaneringsplekken in onze provincie. De één gaat over de Houtwijk in Dronten en de ander gaat over FlevOnice. Om te beginnen de Houtwijk Dronten. Dat is een bodemverontreiniging die is ontstaan als gevolg van bedrijfsactiviteiten van een wasserij. Die wasserij was al in 1976 opgericht. In 2001 is het pand afgebrand en sindsdien ligt het terrein braak. De verontreiniging, dat heet dan mooi tetrachlooretheen, ook wel 'per' genoemd, is zwaarder dan water en heeft zich tot 20 meter diepte in de grond verspreid. Het grondwater is over meer dan 40.000 vierkante meter verontreinigd en die verontreiniging heeft zich inmiddels in de omgeving verspreid en de omvang daarvan neemt nog steeds toe. Deze verontreiniging is de laatste sanering die de provincie Flevoland als opdrachtgever laat uitvoeren.

Vraag 1. Alle historische bodemverontreiniging in Flevoland is door de provincie Flevoland redelijk goed gesaneerd. Flevoland is wat dat betreft schoon. Bij deze laatste verontreiniging wordt slechts 1% van de oppervlakte gesaneerd en blijft het overgrote restant van de verontreiniging achter. Vindt het college dit een wenselijke situatie? Waarom zijn alle verontreinigingen, voor zover deze een verantwoordelijkheid van de provincie zijn, redelijk tot goed gesaneerd en wordt de allerlaatste verontreiniging nauwelijks gesaneerd?

Vraag 2. De resterende bodemverontreiniging zal nog honderden jaren in de bodem aanwezig zijn en kosten veroorzaken. Dit zal vooral optreden bij toepassing van warmte koude opslag (WKO) en bij bouwactiviteiten als er bemaald moet worden. De gemeente Dronten is al jaren bezig met de plannen voor de spoorzone, het zogenaamde Hanzekwartier. In het saneringsplan wordt daarover echter met geen woord gerept. Welke afstemming is er geweest tussen de gemeente Dronten en de provincie Flevoland? Op welke wijze zijn de plannen van de gemeente Dronten meegenomen en meegewogen in de saneringsaanpak van de provincie?

Vraag 3. De landelijke overheid heeft plannen om haar bodemsaneringsbudget te herzien. Het grootste deel van de saneringskosten komt rechtstreeks uit het budget van het Rijk. In het saneringsplan voor Houtwijk is voorzien in monitoring van de verontreiniging gedurende 10 jaar. Als nu blijkt dat de verontreiniging in omvang blijft toenemen, dan moeten er over 5 of 10 jaar alsnog maatregelen genomen worden. Deze maatregelen staan omschreven als het zogenaamde terugvalsscenario. Op dat moment kan er waarschijnlijk geen beroep meer worden gedaan op het budget van het Rijk. In de nota stelt u dat dit ten koste gaat van het weerstandsvermogen. Waarom heeft het college niet besloten tot een uitgebreidere sanering op dit moment met een rijksbijdrage, om risico's en kosten in de toekomst zonder rijksbijdrage te voorkomen?

Vraag 4. Gelet op de eerder gestelde vragen vinden wij deze saneringsinspanning van de provincie volstrekt onvoldoende. Deelt het college onze mening? Zo nee, waarom niet?

Daarnaast heb ik nog een paar vragen over FlevOnice. Ik neem aan dat iedereen daarvan op de hoogte is, want dat is al veel in de media geweest omdat daar waarschijnlijk 150.000 liter glycol in de bodem is terechtgekomen. We hebben daar twee korte vragen over.

Vraag 1. De wet Bodemsanering legt de verantwoordelijkheden bij de provincie. Waar liggen in dit geval, van bodemverontreiniging bij FlevOnice, de verantwoordelijkheid en de taken van de provincie?

Vraag 2. Omdat de milieuvergunning aan Dorhout Mees is verstrekt in plaats van aan FlevOnice, ligt dat bij de subsidie misschien ook niet eenduidig. Aan welke BV is destijds de subsidie verstrekt die nu teruggevorderd wordt en is bij die BV ook de vordering ingesteld?

De voorzitter: Dank u wel. Gedeputeerde Ladders zal op uw vragen ingaan.

Gedeputeerde Ladders: Dank u wel, voorzitter. Bij bodemsanering is het zo dat de landelijke ontwikkelingen en aanwijzingen gevolgd worden. Op basis daarvan is, als het gaat om de Houtwijk, gekozen voor de saneringsvariant zoals die in de beschikking is afgegeven. Dat heeft betrekking op het wegnemen van risico's bij het huidig gebruik, oftewel een functioneel saneren maar daarbij kosteneffectief met uiteraard de risico-inschatting voor uitbreiding richting de omgeving. Als ik de kosten daarbij even mag schetsen, dan praten we nu over een variant die € 0,6 miljoen kost, inderdaad een beperkte ontgraving maar wel een heel sterke monitoring. De uitgebreide variant, waar de heer Miske op doelt, zou op € 3,5 miljoen uitkomen, een volledige afgraving plus sanering. Ook dan zul je evengoed nog moeten monitoren.

Vraag 2, heeft overleg met Dronten plaatsgevonden. Dat is zeker het geval. Meermaals is ambtelijk met Dronten overlegd en informatie uitgewisseld. Daarbij zijn ook de Hanzekwartierontwikkelingen heel nadrukkelijk betrokken geweest. Als het gaat om de ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied kan ik u melden dat de gekozen variant geen of weinig beperkingen oplevert naar de toekomst toe, uiteraard met de monitoring waarover ik zojuist sprak. Bij ieder nieuw initiatief zal het een punt van aandacht blijven.

Als het gaat om het terugvalsscenario waarop u wees in de derde vraag, dan is dat een vereiste van de wet Bodembescherming. Dat geldt niet alleen voor deze sanering, maar dat geldt voor iedere sanering en is in principe alleen van toepassing bij onaanvaardbare risico's die zich na sanering nog voordoen. Zoals ik al aangaf, de kans daarop is heel klein, omdat de beperkingen heel erg meevallen naar ons idee. In het weerstandsvermogen is daarvoor een budget gereserveerd. Dat ziet u jaarlijks terug bij de begroting. In de begroting die binnenkort naar u toekomt, zult u zien dat dat budget zelfs nog iets afgewaardeerd is ten opzichte van vorig jaar. Ik heb daar vanmiddag nog even naar gekeken.

Als we een uitgebreidere sanering zouden doen, dan is daar inderdaad rijksgeld aan te besteden, maar dat rijksgeld kunnen we ook besteden aan toekomstige projecten die met de bodem te maken hebben. Op het moment dat je het besteedt aan een heel uitgebreide bodemsanering kun je dat rijksgeld niet aan andere projecten besteden.

De vierde vraag, deelt u de mening dat het onvoldoende wordt uitgevoerd. Nee, die mening deelt het college niet. Ik denk dat ik daarover duidelijk ben geweest in de beantwoording van de voorgaande vragen.

Dan FlevOnice. De gemeente Dronten is bevoegd gezag. Dat is ook in het nieuws steeds aangegeven. De provinciale rol is wel dat zij achtervang is en dat betekent dat als geen van de andere partijen in staat is om een sanering, als die zou moeten plaatsvinden, te financieren, de provincie aan de lat staat. Dan komen de bodembeschermingsgelden weer om de hoek kijken. Of dit gaat plaatsvinden, is nu nog niet duidelijk. Er vindt eerst onderzoek plaats of er gesaneerd moet worden en als er gesaneerd moet worden, hoe dat dan moet plaatsvinden. Dat onderzoek loopt en de provincie volgt dat uiteraard.

Als het gaat om de subsidie voor FlevOnice dan is het zo dat deze verstrekt is aan FlevOnice Holding BV. Dat is dus echt afgescheiden van Dorhout Mees. De vordering waarover u sprak is neergelegd bij de curator en dat is gebruikelijk in situaties van faillissement.

De voorzitter: De heer Miske tot slot nog een aanvullende vraag.

De heer Miske: U geeft aan dat de sanering plaatsvindt op basis van landelijke regels. Als je in die regels kijkt, dan moet een sanering voldoen aan drie belangrijke punten. Er mag geen humaan risico zijn. Dat is volgens ons ook niet aan de orde. Er mag geen ecologisch risico zijn. Dat is volgens ons ook niet aan de orde. Maar er mag ook geen verspreidingsrisico meer zijn en op dat punt voldoet deze sanering niet. Je saneert maar 1% en de rest blijft zich verspreiden over het gebied. In feite jaag je dan de andere initiatiefnemers in dat gebied op kosten als je WKO gaat toepassen, of als je aan bronbemaling moet gaan doen als je gaat bouwen. Er is nu rijkssubsidie, dus dat zou je nu relatief goed kunnen doen. Waarom alle andere saneringen heel grondig en deze een heel klein beetje? Het lijkt wel een soort beleidswijziging.

Gedeputeerde Lodders: Het is geen beleidswijziging. Ik heb heel duidelijk aangegeven dat we de landelijke ontwikkelingen en de aanwijzingen volgen. Dit is uiteraard afgestemd met het ministerie of het op deze manier zou kunnen. Het kan dus op deze manier. Er is wel vaker gekeken naar het risico dat zich voordoet in een omgeving ten opzichte van de kosten die het met zich meebrengt om het grondiger te doen. Grondiger wil niet zeggen dat daarmee alle risico's verdwenen zijn. We denken dat het verspreidingsrisico hiermee beheersbaar is en dat het niet extra risico's met zich gaat meebrengen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Boshuizen die ook vragen aan gedeputeerde Lodders wil stellen.

De heer Boshuizen: Mijnheer de voorzitter. Wij maken van dit momentum gebruik, omdat de ene open brief niet de andere is. In dit geval heb ik het dan over een open brief van de gezamenlijke vakbonden in het vervoer over de gevolgen van het opnieuw, ten tweeden male, mislukken van de onderhandelingen en het niet kunnen sluiten van een contract over de IJsselmondconcessie. Dit heeft gevolgen voor belangrijke buslijnen in onze provincie. Vooral ook omdat het gaat over lijnen waarvan veel ouderen gebruikmaken. De vrees is dan ook

gerechtvaardigd dat bij een eventuele nieuwe concessie de dienstregelingen verder uitgekleeft zullen worden. Zo mogelijk nog erger zijn de gevolgen voor de werkgelegenheid die dreigen; negatieve gevolgen voor de werkgelegenheid. Binnen de vakbeweging wordt gevreesd voor een verlies van niet minder dan 30 fte, voltijdbanen, en die lijkt ophanden te zijn als er een uitgekleeft concessie komt. Wij vrezen dat vooral oudere chauffeurs daarvan in bijzondere mate de dupe zullen worden. U kent het probleem van de ouderen die werkloos worden, die kunnen het verder vergeten en komen in de bijstand.

Ondanks uw antwoord op vragen van een andere fractie vinden wij dat de provincie daar absoluut een verantwoordelijkheid heeft. Een feitelijke verantwoordelijkheid en een morele verantwoordelijkheid. Vooral dat laatste, omdat zorg voor de werkgelegenheid uw en ons aller verantwoordelijkheid is. Onze vraag is dus simpel. Erkent uw college die verantwoordelijkheden? En ten tweede, wilt u ons nu eindelijk een keer inlichten over de feitelijke stand van zaken rondom deze concessie.

De voorzitter: Dank u wel. Het woord is aan gedeputeerde Lodders.

Gedeputeerde Lodders: Dank u wel, voorzitter. In de wet Personenvervoer, en volgens mij hebben we dat ook al aangegeven in de vragen die schriftelijk door de PVV-fractie zijn gesteld, is geregeld dat het personeel moet worden overgenomen door de nieuwe vervoerder. Dat betekent dat als de vervoerder dezelfde is en er minder lijnen komen, de vervoerder daarvoor verantwoordelijk is. Het is wettelijk geregeld hoe dat aantal wordt bepaald. Dat gaat met accountantsverklaringen et cetera. Dat betekent, dat op het moment dat er minder lijnen gaan rijden, de verantwoordelijkheid bij de vervoerder ligt om het personeel elders te werk te stellen en in het uiterste geval, daar zijn we niet op uit, om tot afvloeiing te komen van personeel. Die verantwoordelijkheid ligt echt bij de vervoerder, bij de concessienemer. De kosten die dat met zich meebrengt, zullen wel deel gaan uitmaken van de calculatie van de nieuwe aanbesteding. Het mag duidelijk zijn als een vervoerder daarvoor kosten moet maken, dat die in rekening gebracht worden bij degene die ervoor kiest om een beleidswijziging door te voeren.

Het uitgangspunt in Flevoland is altijd geweest dat als de Hanzelijn gaat rijden, en dat is zoals u weet eind van dit jaar, er een aantal lijnen geschrapt zullen worden. Dat heeft er op zich niets mee te maken dat de concessieaanbesteding mislukt is, dat komt voort uit het beleid vanwege het feit dat de Hanzelijn gaat rijden. Als dat geen personele consequenties mag hebben, dan zouden we ervoor moeten kiezen om geen lijnen op te heffen. Ik denk niet dat dat de keuze is die we met elkaar zouden moeten maken. De provincie kan dus in dat opzicht geen garantie voor baanbehoud geven. Uiteraard overleggen we met Connexxion. De overleggen vinden nu plaats over de verlenging van de concessie. De verwachting is dat we daarover eind september meer duidelijkheid kunnen geven en dat er dan ook een overeenkomst is. Dan zal duidelijk zijn hoe de dienstregeling voor de tussenliggende jaren er gaat uitzien. De verwachting is niet dat er veel lijnen geschrapt gaan worden anders dan degene die geschrapt gaan worden vanwege de komst van de Hanzelijn, maar dat was een bekend gegeven. Dat zou ook het geval geweest zijn als er een normale aanbesteding had plaatsgevonden, dus in dat geval verandert de situatie niet zo heel veel. Maar het is geen bevoegdheid van de provincie om baangarantie te verlenen aan medewerkers van Connexxion op dit punt.

De voorzitter: Dank u wel. Voldoende, mijnheer Boshuizen? Nog een aanvullende vraag, gaat uw gang.

De heer Boshuizen: Voor mij blijft de vraag over hoe u dit rijmt, en ik heb het met name over de morele kant van de zaak gehad, met de collectieve zorg die wij hebben voor het in stand houden, ik heb het niet eens over uitbreiden, van werkgelegenheid, met name als ik denk aan de doelgroep waar ik het specifiek over heb, oudere werkloos wordende chauffeurs. In hoeverre is het mogelijk dat u dit morele punt gaat inbrengen in de gesprekken over de concessie, die ongetwijfeld nog plaatsvinden; u geeft dat zelf aan. Vervolgens, wat voor mogelijkheden kunt u daarin bevorderen om tot herplaatsing, herscholing en dat soort zaken te komen?

Gedeputeerde Lodders: Ik heb aangegeven hoe de bevoegdheden liggen en hoe het wettelijk geregeld is. Uiteraard hebben we een morele plicht en op momenten dat wij praten met Connexxion zullen we dat zeker onder de aandacht brengen. Maar nogmaals, de provincie heeft geen middelen om Connexxion of welke andere vervoerder het dan ook zou betreffen te dwingen om bepaalde maatregelen te nemen om mensen niet te ontslaan als dat in het uiterste geval nodig zou zijn. Alles is erop gericht om mensen baangarantie te geven doordat ze op een andere lijn ingezet kunnen worden bijvoorbeeld, of in een nieuwe aanbesteding. Nogmaals, het is de verantwoordelijkheid van de vervoerder om dat te doen. Wij zullen het signaal uiteraard overbrengen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de heer Rijsberman die vragen wil stellen over informatie aan de Staten betreffende besluitvorming van Gedeputeerde Staten. Ik zal zelf die vragen beantwoorden, dus wil ik de heer Stuivenberg vragen een kort moment mijn zetel in te nemen.

Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Stuivenberg.

De heer Rijsberman: Mijnheer de voorzitter. Ongeveer een half jaar geleden hebben we in deze statenzaal bij elkaar gezeten en gesproken over een protocol voor geheime stukken. Daarover is toen een motie statenbreed aangenomen. Dat was naar aanleiding van de constatering in ieder geval van mijn partij, dat de praktijk zoals die hier rond geheime stukken, of in kabinet genomen besluiten om het specifieker te maken, op gespannen voet staat met de Provinciewet. We hebben toen in de motie statenbreed afgesproken dat er een protocol voor geheime stukken zou komen. Dat zou op korte termijn zijn. Het heeft een hele tijd geduurd en vervolgens heb ik hier in de statenzaal 11 juli jl. nog aan het college mondelinge vragen gesteld over het uitblijven van dit protocol dat ons was toegezegd. Ik heb toen van u, mijnheer Verbeek, de toezegging gekregen dat het op korte termijn zou komen, in ieder geval vandaag beschikbaar zou zijn. Ik heb heel goed gekeken in mijn mailbox en in de stukken van vandaag, ik heb het protocol er niet bij gezien. Dat wekt bij mij de indruk dat het college deze situatie niet serieus neemt. Afgezien van het feit dat wij dat protocol niet hebben gezien, heb ik ook geen brief gezien gericht aan de Staten waarin u zoals dat bij de afdoening van schriftelijke vragen gaat, aangeeft dat u een bepaalde afgesproken termijn niet haalt, maar dat u aangeeft dat het op een later moment wel komt. Zo'n mededeling heb ik ook niet gezien omtrent dit stuk. Ik zou u willen vragen erop in te gaan waarom het stuk er nu nog steeds niet is en wanneer we het wel kunnen verwachten.

De voorzitter: Het woord is aan de commissaris van de Koningin ter beantwoording van de vragen van D66.

Commissaris Verbeek: Dank u wel, voorzitter. Wij kennen D66, en u etaleert dat hier, als een partij die strijdt voor maximale transparantie bij de overheid en daar hebben we het hier met elkaar over. Daar hebben we ook meermalen over gesproken. Er mag geen misverstand over bestaan, in de gesprekken die wij in GS gehad hebben, vinden ook wij dat wij u over besluitvorming die in GS plaatsvindt, zowel wat betreft de A-agenda als de B-agenda wat ik u eerder heb uitgelegd, als de kabinetsagenda, moeten informeren, dat we dat op een nette manier moeten regelen en goed onderscheid moeten maken tussen besluitvorming die netjes openbaar kan en voor iedereen toegankelijk is en besluitvorming die als het om personen gaat of om strategische redenen niet openbaar kan maar waarover u als Statenleden wel kunt worden geïnformeerd. Daar hebben we het over. Ik heb in de vorige vergadering toegezegd dat u kort na de vakantie daarover geïnformeerd zou worden. Ik houd dat staande. U krijgt aanstaande woensdag van GS een brief daarover. Dat is de planning waarmee ik werk. Volgende week dinsdag hebben wij finale besluitvorming daarover in GS en dan zenden wij de mededeling over hoe we dat gaan organiseren. Het is dus niet de vraag of, maar de wijze waarop we dat doen. Dat wordt door ons woensdag aan de griffie verzonden. Ik neem aan dat die dat snel aan u zal doorsturen.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Rijsberman, hebt u naar aanleiding van de beantwoording nog nadere vragen?

De heer Rijsberman: Ja. Voor zover ik mij kan herinneren hebben wij in de vorige Statenvergadering gesproken over een specifieke datum en wel de datum van vandaag. Niet zozeer een kwalitatieve omschrijving als kort na het reces, omdat bij de behandeling van de motie oorspronkelijk ook al een kwalitatieve omschrijving als op korte termijn was besproken. We hebben het toen over de datum van vandaag gehad. Ik vind het wel jammer dat u die datum niet gehaald hebt. Ik zou heel graag van u de verzekering willen krijgen dat het echt volgende week woensdag is. Daar wilde ik het bij laten.

De voorzitter: Ik draag de vergadering weer over aan de commissaris.

Het voorzitterschap wordt overgedragen aan commissaris Verbeek.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Stuivenberg. U hebt deze zware klus weer prima verricht.

5. Vaststellen Lijst van ingekomen stukken d.d. 5 september 2012

De voorzitter: Ik stel voor om het behandeladvies bij stuk nr. 30, de brief van de heer Bossema over het OostvaardersWold, aan te vullen en deze ter beantwoording door te geleiden naar het college van GS. Dan komt die erbij en hebben we dat gelijk met elkaar afgesproken. Voor het overige stel ik u voor de ingekomen stukken conform de adviezen af te doen. Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval. Dan is aldus besloten.

6. Vaststellen verslagen / notulen

- a. Verslag van opinieronde 1 d.d. 20 juni 2012
- b. Verslag van opinieronde 2 d.d. 20 juni 2012
- c. Verslag van opinieronde 3 d.d. 20 juni 2012
- d. Verslag van opinieronde 4 d.d. 20 juni 2012
- e. Notulen besluitvormingsronde d.d. 20 juni 2012
- f. Verslag van opinieronde 1 d.d. 11 juli 2012
- g. Verslag van opinieronde 2 d.d. 11 juli 2012
- h. Verslag van opinieronde 3 d.d. 11 juli 2012
- i. Verslag van opinieronde 4 d.d. 11 juli 2012
- j. Notulen besluitvormingsronde d.d. 11 juli 2012

De voorzitter: We hebben geen wijzigingsvoorstellen ontvangen. Is dat correct? Dan is het aldus vastgesteld, stel ik voor. U gaat daar allemaal mee akkoord? Dat is het geval.

7. Hamerstukken

De voorzitter: Uit de opinierondes van vanmiddag is een lijst hamerstukken tevoorschijn gekomen. Fracties krijgen de gelegenheid om een stemverklaring af te geven.

- a) Verzoek om budget advieskosten grondverwerving OostvaardersWold en krediet voor open planproces Natuur in Flevoland.

De heer Jansen: De PVV is voorstander van volledige schadeloosstelling van gedupeerde agrariërs door het fiasco van OostvaardersWold. Echter, vanwege het niet onderbouwde flutvoorstel van het college kan de PVV niet anders dan tegenstemmen.

- b) Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek. Zienswijze ontwerpbegroting 2013
- c) Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek. Aanpassing Gemeenschappelijke Regeling
- d) Algemene Subsidieverordening Flevoland (PVV stemt tegen).
- e) Investeringskrediet "Scheiding verkeersstromen Flevoland Zuid".
De heer Stuivenberg: Los van de druk die op dit agendapunt wordt gelegd, zijn we als SP-fractie van mening dat op oneigenlijke gronden een voorstel voor een investeringskrediet wordt voorgelegd en dat de financiering hiervan geheel onduidelijk is. Het argument dat

anders de EU-subsidie wordt misgelopen achten wij als SP-fractie niet zwaarwegend. Immers, de investering dient allereerst een meerwaarde voor inwoners van Flevoland in zich te hebben. Dit wordt door de SP-fractie sterk betwijfeld en levert ook geen meerwaarde voor het fietsgenot van onze inwoners op. In een tijd van financiële crisis mogen we er toch op rekenen, dat zorgvuldig met de provinciale middelen wordt omgegaan en dat het provinciebestuur geen medewerking verleent aan een mogelijke misleiding van degene die de EU-aanvraag moet beoordelen. Wij zullen dan ook tegenstemmen.

De heer Laagland: De PVV vindt een investering van € 2 miljoen voor een fietsbrug op enkele kilometers afstand van een bestaande fietstunnel niet passen in deze tijd van bezuinigingen. Het feit dat deze fietsbrug een verbinding vormt met de grote trap, het begin van het OostvaardersWold, acht de PVV slechts toevallig.

- f) Bestuursopdracht Regioplan Windenergie Zuidelijk en Oostelijk Flevoland
Mevrouw Meursing: De VVD gaat akkoord met de Bestuursopdracht Regioplan Windenergie. We zijn verheugd dat provincie Flevoland haar verantwoordelijkheid voor een fors aandeel in de landelijke windenergie neemt. De portefeuillehouder heeft toegezegd dat dit zo spoedig mogelijk in een partiële herziening van het Omgevingsplan wordt vastgelegd. Eind 2012 of begin 2013 wordt dit ter visie aan ons Staten voorgelegd. Dat betekent dat het Rijk de provincie niet meer gaat overrulen met een besluit in het kader van de Rijkscoördinatieregeling. Dat is duidelijk, want daarmee vervalt de provinciale basis voor een windpark in het Markermeer/IJmeer.

De heer Rijsberman: D66 juicht de doelstelling in het regioplan van 25% van de landelijke opgave aan windenergie te realiseren in Flevoland van harte toe. Eén van de wijzigingen die in deze bestuursopdracht wordt besproken, namelijk het aanpassen van de saneringscoëfficiënt, kan naar onze mening echter wel tot gevolg hebben, dat een deel van de doelstelling saneren en opschalen onder druk komt te staan. Wij zouden dat zeer betreuren en willen dan ook het college nog in deze stemverklaring oproepen daarvoor te waken. Wij zullen voor dit voorstel stemmen.

De voorzitter: Heeft iedereen daarmee de kans gehad die hij had willen hebben? Dat is het geval. Dan stel ik voor dat we bij hamerslag deze besluiten nemen. Daar gaat u mee akkoord? Dat is aldus het geval.

De heer Jansen: Voorzitter, excuses, maar wij zijn tegen windenergie. Dat hebben we ook aangegeven in de opinieronde. We hebben ook tegen het verzoek om budget voor advieskosten gestemd middels een stemverklaring en tegen de subsidieverordening.

De voorzitter: U hebt een stemverklaring afgegeven en daarmee is dat duidelijk.

De heer Jansen: Bij wind niet. Vandaar dat ik graag wil benadrukken dat wij tegen wind hebben gestemd.

De voorzitter: Prima. Dat zullen we opnemen in het verslag.

8. Besprekstukken

a. Wijziging reglement van Orde Provinciale Staten

De voorzitter: Mij is gemeld dat de fracties van VVD, D66 en ChristenUnie amendementen hebben. Ik stel voor dat ik die eerst langsloop om het woord te voeren en daarna kijk ik nog even naar de andere fracties. De heer De Reus van de fractie van de VVD, gaat uw gang.

De heer De Reus: Voorzitter. We hebben voor het reces uitgebreid in de opinieronde hierover gesproken. Het Reglement van Orde dat voorligt is een goede afspiegeling van wat wij met elkaar besproken hebben. Er zitten wel een paar kleine oneffenheden in en die worden met drie amendementen door drie verschillende partijen, maar breed ondersteund door nagenoeg alle fracties, ingediend. Tenminste, toen ik mijn handtekening onder de andere twee zette, zag ik al een hoop andere handtekeningen. Ik heb er inmiddels ook voldoende. Het amendement van mij

betreft de Panoramaronde artikel 28 en is heel simpel. Dat zegt maar één ding, namelijk Provinciale Staten besluiten artikel 28, lid 4, te laten vervallen. Het gaat over besluitvorming in een panoramaronde en in een panoramaronde wordt niets besloten, dus die kan eruit.

Amendement 1

De fracties van VVD, D66, PvdA, CDA, ChristenUnie, SGP, 50PLUS, SP en PVV stellen het volgende amendement voor:

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op 5 september 2012
besluiten:

Artikel 28, lid 4 te laten vervallen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan D66, de heer Kunst. Gaat uw gang.

De heer Kunst: Dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen ons zeer goed vinden in het Reglement van Orde. Er vielen mij wat kleine dingen op die eigenlijk niet konden en dat was in artikel 28, maar ook artikel 38. Artikel 38 gaat over een vergaderorde Opinieronde en wij stellen voor lid 8 te vervangen. De oude tekst geeft aan dat er dingen besloten kunnen worden, maar in feite kan er alleen maar besloten worden omtrent de orde en ik heb daar een amendement voor gemaakt, dan is het wat beter gepreciseerd. Anders kan er verwarring ontstaan dat er ook andere dingen besloten kunnen worden en dat is niet zo. Om het te laten vervallen, dat zat ook nog in mijn gedachten, is naar mijn mening niet goed, want als je niets over de orde meer kunt besluiten binnen een opinieronde, kun je ook niet iets van de agenda laten afhaken, wat ooit een keer is gebeurd kan ik me herinneren met OostvaardersWold. Dus ik zou het er wel graag in willen houden, maar dan gepreciseerd naar besluiten omtrent de orde.

Amendement 2

De fracties van D66, VVD, CDA, GroenLinks en ChristenUnie stellen het volgende amendement voor:

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op 5 september 2012

Ter behandeling van statenstuk 1334657

Inzake: Artikel 38, lid 8: vergaderorde Opinieronde, stemming

Besluiten in bovengenoemd besluit:

De tekst (oud)

"8. Voor het tot stand komen van een beslissing bij stemming wordt de volstreekte meerderheid van stemmen vereist voor hen die een stem hebben uitgebracht. Daarbij brengt iedere fractie maximaal één stem uit."

Te vervangen door:

"8. Voor het tot stand komen van een besluit omtrent de orde wordt de volstreekte meerderheid van stemmen vereist voor hen die een stem hebben uitgebracht. Daarbij brengt iedere fractie maximaal één stem uit."

Toelichting:

Er worden enkel ordebesluiten genomen. De besluitvorming omtrent hamerstukken of bespreekstukken wordt geregeld in lid 7.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik nu het woord aan de ChristenUnie, de heer Siepel.

De heer Siepel: Dank u wel, voorzitter. Ik kan met de beide vorige sprekers terugkijken op een zeer boeiende bespreking in de opinieronde en die heeft geleid tot een aantal aanpassingen van het reglement dat we vanavond zullen gaan vaststellen. In de beantwoording vanuit het presidium is aangegeven, dat één suggestie waarvoor in de commissie redelijk breed steun was, niet door het presidium is overgenomen, maar het initiatief van de Staten af te wachten. Die bal koppen we graag in en dat betreft de indieningstermijn voor mondelinge vragen. Deze is in het huidige Reglement van Orde vastgesteld op 24 uur voor aanvang van de vergadering dat het onderwerp van de vraag moet worden aangekondigd. Het amendement dat ik zal indienen namens alle fracties in de Staten beoogt om die termijn terug te brengen naar 4 uur. Ik wil in reactie op de argumentatie van het presidium daar wel aan toevoegen dat dat de deadline is en dat het niet de gewoonte hoeft te zijn of zal blijken te zijn dat misschien vragen altijd op het

allerlaatste moment ingediend moeten worden. We hebben er begrip voor dat het college zich wil voorbereiden op de beantwoording van de vragen, maar omgekeerd moet het ons niet weerhouden wanneer er een actualiteit is of wanneer er uit het laatste fractieoverleg nog iets komt wat zich leent voor een vraag in de eerstvolgende vergadering. Dat moet wat ons betreft kunnen. Om die reden stelt het amendement voor om de termijn terug te brengen naar 4 uur voorafgaand aan de vergadering.

Amendement 3

De fracties van ChristenUnie, PvdD, VVD, CDA, PvdA, SP, 50PLUS, PVV, D66, GroenLinks en SGP stellen het volgende amendement voor:

Provinciale Staten van Flevoland in vergadering bijeen op 5 september 2012

Besluiten de tekst van Artikel 84, lid 6, als volgt te wijzigen:

“Het lid dat vragen wil stellen maakt dit uiterlijk 4 uur voorafgaande aan de vergadering aan de voorzitter kenbaar, geeft hierbij aan op welk onderwerp de vragen betrekking hebben en -tenzij de vragen betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van de commissaris van de Koningin- welk lid of welke leden van het college van gedeputeerde staten ter beantwoording van de vragen voor het bijwonen van de vergadering dient of dienen te worden uitgenodigd.”

Toelichting:

Dit amendement verruimt de termijn waarin vragen kunnen worden ingediend; in het voorstel van het presidium wordt de huidige periode van 24 uur aangehouden. Door deze termijn terug te brengen naar 4 uur kan beter worden ingespeeld op de actualiteit.

De voorzitter: Dank u wel. Vanuit het presidium zal de heer Bosma het woord voeren. Misschien kunt u reageren op het amendement.

De heer Bosma: Dank u wel, voorzitter. Het presidium, of tenminste mijn persoon heeft een aantal amendementen in concept zien voorbijkomen. Ik heb de exacte tekst van het laatste amendement nog niet gezien. Over de eerste twee amendementen adviseert het presidium ze over te nemen. Het lijken me prima aanpassingen. Over het laatste amendement, van de ChristenUnie. Wij hebben aangegeven dat wij daarin op zich meevoelen, maar dat de kans heel erg groot is dat er dan veel vaker gezegd wordt: wij moeten dat nog verder gaan uitzoeken. Dus je krijgt in feite een half antwoord en later een tweede helft van het antwoord. Als de Staten dit willen veranderen in het Reglement van Orde, het is uw vergaderreglement, dan veranderen we dat zo. Enige reserve wanneer u een antwoord kunt verwachten, is dan wel nodig. Ik denk dat ik hiermee volsta.

De heer Siepel: Bij interruptie. Direct hierop even reageren. Het staat elke fractie vrij om vragen een week van te voren aan te kondigen, maar soms gebiedt de actualiteit dat dat niet kan. Het beoogt juist om het in die laatste situatie mogelijk te maken. Natuurlijk zal er dan misschien minder aandacht door het college aan de beantwoording besteed kunnen worden, maar om nu die mogelijkheid voor PS niet uit te sluiten is voor dit amendement gekozen.

De heer Bosma: Heldere toelichting. Dank u.

De voorzitter: We zitten nog steeds in de eerste termijn. Is er behoefte aan debat of is het iedereen volstrekt helder? Mevrouw Boode, gaat uw gang.

Mevrouw Boode: Voorzitter, wij kunnen alle drie de amendementen steunen. De eerste twee zijn door het presidium terecht overgenomen, omdat ze de onduidelijkheid over wat er nu wel of niet kan en mag gebeuren in een panorama- of opinieronde als het gaat om besluiten verduidelijken. Daarom zijn we het daarmee eens. Die van de ChristenUnie met inderdaad de terechte opmerking dat er realisme geboden is wat betreft de mogelijkheid tot grondige beantwoording; aan de andere kant een vragenuurtje is juist bedoeld voor actualiteit, dus dan is de termijn inkorten wel terecht.

Ik wil nog één opmerking maken over de moties vreemd aan de orde van de dag. Er is nu voor gekozen om de mede indienende fracties te schrappen. Mijn fractie had daar eigenlijk geen

behoefte aan omdat enige terughoudendheid en kritische toets over en weer wel op zijn plaats is, maar ook weer niet zo zwaarwegend om daarover zelf een amendement in te dienen.

De voorzitter: Dank u wel. Nog andere fracties? De PVV, mevrouw Joosse en de heer Jansen.

Mevrouw Joosse: De PVV kan meegaan met het amendement van de VVD en ook van de ChristenUnie. Alleen die van D66 heb ik nog niet onder ogen gehad, dus die zouden we graag eerst even willen beoordelen.

De voorzitter: Hij wordt op dit moment gekopieerd. U krijgt hem zo overhandigd.

De heer Jansen: Voorzitter, ik zou bijna willen voorstellen om in dit geval, nu het amendementen zijn met een kleine tekstuele wijziging of een kleine impact, deze maar gewoon op het scherm te laten zien. Dan hoeven we ook niet heel lang te wachten op het kopiëren van al die stukken.

De voorzitter: Dat is de reden waarom wij met elkaar besloten hebben om de boel zo te vernieuwen dat we dat soort dingen heel makkelijk kunnen doen. De verbouwing gaat binnenkort plaatsvinden en dan hoop ik dat het ook allemaal werkt. Ik stel voor dat we een korte schorsing doen totdat het kopiëren en verspreiden klaar is.

De voorzitter schorst de vergadering om 20.15 uur.
De voorzitter heropent de vergadering om 20.25 uur.

De voorzitter: Wij zaten nog in de eerste termijn. Is er behoefte aan debat over de ingediende voorstellen? Dat is niet het geval. Kan ik dan de voorstellen in stemming gaan brengen? Gaat u daarmee akkoord? Dat is het geval.

Amendement 1
Unaniem aangenomen.

Amendement 2
Unaniem aangenomen.

Amendement 3
Unaniem aangenomen.

Het voorgestelde besluit, waarvan de amendementen 1, 2 en 3 onderdeel uitmaken, wordt unaniem aangenomen.

9. Sluiting

De voorzitter: Ik dank u allen voor uw inbreng en sluit de vergadering. (20.30 uur)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten gehouden op 26 september 2012

de griffier,

de voorzitter,